

PATVIRTINTA
Šilutės r. Kintų pagrindinės mokyklos
direktorius 2024 m. liepos 4 d.
įsakymu Nr. V1-67

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas skirtas pradinio ir pagrindinio ugdymo programų tikslams ir uždaviniams įgyvendinti.

2. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami remiantis Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570, Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556, mokyklos susitarimais.

3. Apraše naudojamos sąvokos:

* vertinimas – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti;

* įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą;

* įsivertinimas – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius;

* diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojama siekiant išsiaiškinti mokinio mokymosi pasiekimus ir padarytą pažangą, baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes įveikiant sunkumus;

* formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo procese, kuriuo siekiama operatyviai suteikti detalią informaciją apie tolesnio mokinio mokymosi bei tobulėjimo galimybes, numatant mokymosi perspektyvą, pastiprinant daromą pažangą, Formuojamasis vertinimas skatina mokinius analizuoti esamus pasiekimus ir mokymosi spragas, stiprina motyvaciją, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

* apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, kuris naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje;

VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslai:

4.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

4.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

4.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (pusmečio, mokslo metų) ar mokymosi pagal pradinio ar pagrindinio ugdymo programą rezultatus;

4.4. vertinti ugdymo(si) kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

5. Vertinimo uždaviniai:

5.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, iškelti ugdymosi tikslus;

5.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio ugdymosi galimybes, pastebėti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

5.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko ugdymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos.

VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

6. Vertinimo nuostatos:

6.1. Vertinama remiantis šiuolaikine mokymosi samprata (įgūdžiai, pastangos, įvairūs gebėjimai);

6.2. Vertinama ne tik žinios, bet ir įvairios bendrosiose programose numatytos kompetencijos;

6.3. Vertinama individuali mokinio pažanga.

7. Vertinimo principai:

7.1. Tikslingumas: vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;

7.2. Atvirumas ir skaidrumas: su mokiniais tariamasi dėl (i)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;

7.3. Objektyvumas: siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pagrindinio ugdymo Bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

7.4. Informatyvumas: vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;

7.5. Aiškumas: vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

8. Mokyklos ugdymo procese derinamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimai.

8.1. **Formuojamojo vertinimo** paskirtis – padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio pasiekimus.

8.1.2. Mokykla diegia, analizuoja ir tobulina individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą, kurios paskirtis – stebėti, ar mokinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius bei patirtį, ar mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų; ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos/mokymosi į(si)vertinimą ir tobulinimą.

8.1.3. Individualios mokinio pažangos vertinime kiekvieno pusmečio pabaigoje dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai) ugdantys mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, Vaiko gerovės komisijos sprendimu koreguojamas mokinio mokymasis.

8.2. **Diagnostinis vertinimas**, pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus, padeda nustatyti mokinio pasiekimus ir pažangą tam tikro mokymosi etapo pradžioje ir pabaigoje, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi žingsnius, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti. Diagnostinis vertinimas vykdomas reguliariai, kaip to reikalauja dalyko mokymosi logika ir mokykloje priimti susitarimai: mokiniai atlieka kontrolinius darbus, testus ar kitas užduotis, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją.

8.3. **Apibendrinamasis vertinimas** atliekamas kiekvieno pusmečio pabaigoje atsižvelgiant į bendrosiose programose pateiktus mokinių pasiekimų lygių požymių aprašymus ir įvertinimus.

9. Mokinio mokymosi pasiekimai ugdymo laikotarpio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu:

**patenkinamas įvertinimas* – įrašai: „slenkstinis“, „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“ („atl.“), „įskaityta“ („įsk.“), „padarė pažangą“ („pp.“), 4–10 balų įvertinimas.

**nepatenkinamas įvertinimas* – įrašai: „nepatenkinamas“, „neįskaityta“ („neįsk.“), „nepadarė pažangos“ („np.“), 1-3 balų įvertinimas.

10. Vertinant mokinių pasiekimus orientuojamasi į pasiekimų lygius, apibrėžtus Bendrosiose programose:

Pasiekimų lygis	Įvertinimas
Aukštesnysis	10 balų 9 balai
Pagrindinis	8 balai 7 balai
Patenkinamas	6 balai 5 balai
Slenkstinis	4 balai

11. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas:

11.1. Pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių pasiekimų vertinimo būdai nustatomi Tvarkos

12.2.1., 12.2.2. punktuose;

11.2. Pasirenkamųjų dalykų, modulių vertinimo kriterijus apibūnina metodinės grupės;

11.3. Įskaita vykdoma ir jos įvertinimas rašomas metodinėse grupėse nustatyta tvarka;

11.4. Vertinimas fiksuojamas įrašais dienyne;

11.5. Įvertinimas įrašomas darbo, už kurį rašomas įvertinimas, atlikimo dienos skiltyje;

11.6. Įvertinimai, gauti atsiskaičius už praleidus nustatytus terminus, turi turėti komentarą.

11.7. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojų rekomendaciją ir direktoriaus įsakymą;

11.8. Socialinė pilietinė veikla vertinama (pusmečių, mokslo metų pabaigoje) įrašais „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

12. Mokinio pasiekimus ir pažangą vertinti:

12.1. 1-4 klasėse nurodant lygius;

12.2. 5-10 klasėse:

12.2.1. kalbos, matematika, gamtos ir socialinių mokslų dalykai, muzika, dailė, kūno kultūra, technologijos, pilietiškumo pagrindai, ekonomika, lietuvių kalbos, matematikos dalykų moduliai, projektinis darbas vertinami pažymiais (1-10 balų);

12.2.2. dorinis ugdymas, socialinė-pilietinė veikla, Praktinių studijų savaitės veikla, pasirenkamieji dalykai: psichologija, etnokultūra, teatras ir šokis, vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

12.3. mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo formų dermę mokykloje (ypač mokytojams, dirbantiems su toje pačioje klasėje ugdomais mokiniais) analizuoja Vaiko gerovės komisija ne rečiau kaip kartą per pusmetį.

13. Mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, planuodami ugdymo programą:

13.1. 1 klasės mokiniams, atsižvelgia į jų Priešmokyklinio ugdymo programos baigimo pasiekimus ir pažangą;

13.2. 5 klasės mokiniams, atsižvelgiant į jų Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimus ir pažangą.

VERTINIMAS MOKANT IR MOKANTIS

14. Mokytojas per pirmąsias savo dalyko pamokas rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su ilgalaikiu planu/programa, mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas, supažindina su kriterijais, kuriais vadovaudamasis rašo pažymį, atsiskaitymo darbais. Mokytojai, taikantys kaupiamąjį vertinimą, mokinius informuoja, kokių būdu bus kaupiami ir fiksuojami taškai, kiek taškų jie privalės surinkti per pusmetį.

15. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais ir žinomais kriterijais, skatinantis mokinių mokymosi pažangą, asmenybinių galių plėtojimą.

16. **Vertinant pradinio ugdymo** mokinių pažangą ir pasiekimus yra taikomas formuojamasis (žodžiu ir raštu), diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas.

16.1. Atskiri darbai klasės darbų ar pratybų sąsiuvinuose, individualios diferencijuotos užduotys gali būti vertinamos mokytojo komentarais, pastabomis po atliktu darbu.

16.2. Pagrindiniai dalykai - pasiekimų lygiais (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokinui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“.

16.3. Dorinio, šokio bei kiti mokyklos nuožiūra skiriami dalykai - nurodant padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

16.4. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama: „p. p.“ arba „n. p.“;

16.5. Baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Aprašo kopija perduodama 5 klasės vadovui arba mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą;

17. Penktos klasės mokiniams skiriamas dviejų mėnesių adaptacinis laikotarpis.

17.1. Pirmąjį mokslo metų mėnesį mokinių žinios ir pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Norėdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus.

17.2. Adaptaciniu laikotarpiu rašomi tik patenkinami pažymiai. Nuo trečiojo mokslo metų mėnesio mokinių žinios ir pasiekimai vertinami pagal dešimtbalę sistemą.

18. **Vertinant pagrindinio ugdymo** mokinių pasiekimus orientuojamasi į mokinių pasiekimų lygmenis, apibrėžtus Bendrosiose programose: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties. Patenkinami įvertimai – 4–10 balų, „įskaityta“; nepatenkinami įvertinimai – 1–3 balai, „neįskaityta“, „neatestuota“.

18.1. Dalykų mokymosi pasiekimai mokslo metų pabaigoje įvertinami pažymiu. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinsys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą (kūno kultūra, technologijos), įrašas „neatestuota“ –jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti. Praktinių studijų savaitės veikla vertinama „neįskaityta“, jei mokinsys Praktinių studijų savaitės metu praleido 2 ir daugiau dienų arba savavališkai pasišalino iš dalies veiklos. Mokinsys dalyko mokytojo nukreipiamas konsultacijai ir/ar papildomam savarankiškam darbui atlikti, mokiniui numatomas laikas, per kurį jis gali atsiskaityti:

18.2. Lietuvių kalbos, matematikos dalyko modulių pasiekimų įvertinimai įskaitomi į dalyko įvertinimą;

18.3. gamtos mokslų dalykų modulio kaip atskiro dalyko pasiekimai vertinami įskaita;

18.4. Kūno kultūros dalyko:

18.4.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“;

18.4.2. pasiekimai mokinio, praleidusio, besimokančio sanatorijoje ar atleisto pagal gydytojo rekomendaciją, daugiau nei 50 procentų kūno kultūros pamokų per pusmetį dėl ligos, vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

18.5. Metiniai apibendrinamieji pasiekimai vertinami pagal II-ojo pusmečio įvertinimą.

19. Pusmečio pabaigoje mokinio ugdymo pasiekimus/rezultatus apibendrina ir fiksuoja jį ugdes dalyko mokytojas, atsižvelgdamas į pusmečio laikotarpyje gautus įvertinimus, susietus su numatytais pasiekimais bendrosiose programose. Vertinimo kriterijai yra siejami su bendrosiose programose konkretaus dalyko aprašytais vertinimo aprašais ir yra žinomi mokiniui.

20. Mokinių pažanga fiksuojama mokyklos elektroniniame dienyne.

21. Jeigu mokinsys:

21.1. neatliko numatytos vertinimo užduoties, jis dalyko mokytojo nukreipiamas konsultacijai, mokiniui numatomas laikas, per kurį jis gali atsiskaityti:

21.1.1. per 5 ugdymosi dienas nuo numatytos vertinimo užduoties, jei nedalyvavo ir/ar neatliko vertinimo užduoties dėl nepateisinamų ar vienos praleistos dienos pateisinamų priežasčių;

21.1.2. per 10 ugdymosi dienų nuo grįžimo į ugdymosi procesą, jei nedalyvavo ir/ar neatliko vertinimo užduoties dėl daugiau kaip 1 praleistos dienos pateisinamų priežasčių;

21.1.3. jeigu mokinsys per numatytą laikotarpį neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytą Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui 1 („nieko neatsakė, neatliko užduoties“).

21.2. Mokiniui laiku neatlikus mokyklos vertinimo užduočių dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisinamų priežasčių (pavyzdžiui, ilgai sirgo) pusmečio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“ ir mokiniui sugrįžus į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba mokymosi spragoms išlyginti. Dalyko mokytojas nustato valandų skaičių ir nukreipia konsultacijai. Apie priimtus sprendimus dalyko mokytojas praneša Vaiko gerovės komisijai.

21.3. 5 ir 9 klasės mokiniams, 4 ir 8 klasėje nepasiekusiems patenkinamo pasiekimų lygmens dalyvaujant nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose sudaromas individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planas ir skiriama mokymosi pagalba.

22. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, pasiekimai vertinami pagal individualizuotų ir pritaikytų programų reikalavimus.

23. Mokykla Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja mokyklos savininko sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į pusmečio įvertinimą.

24. Apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami susirinkimų metu ir/ar individualiai aptariant mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) numatant būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus. Jei mokinys nedaro pažangos ir jo pasiekimai itin žemi arba mokinys sparčiai daro pažangą ir jo pasiekimai yra itin aukšti, mokyklos vadovas kartu su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) bei Vaiko gerovės komisija numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus.

25. Mokyklos administracija, gavusi prašymą, kviečiasi prašymo pateikėją ir dalyko mokytoją, nagrinėja „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą“, kaip jos laikomasi ir aiškinasi kitus prašyme nurodytus atvejus.

MOKINIŲ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

26. Ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais.

27. Mokinių kompetencijos, įgytos dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinamos mokyklos nustatyta tvarka.

28. Mokinio įgytoms kompetencijoms vertinti naudojami formuojamojo ir apibendrinamojo vertinimo būdai. Formuojamasis mokinio įgytų kompetencijų vertinimas skatina individualią pažangą ir kompetencijų ugdymą, todėl jam ugdymo procese skiriama daugiausia laiko ir dėmesio. Sukaupta informacija ir kiti mokinių įgytų kompetencijų įrodymai tam tikro mokymosi etapo pabaigoje apibendrinami pažymiu, pasiekimų lygiu, žodiniu ar rašytiniu komentaru.

29. Planuojant mokinių įgytų kompetencijų vertinimą numatomas mokymosi kelias, vedantis ugdymo siekinių link:

- * ugdymo siekinių numatymas;
- * mokymosi žingsnių ir požymių planavimas;
- * mokymosi užduočių ir veiklų parinkimas.

30. Vertinant mokinio įgytas kompetencijas teikiamas grįžtamasis ryšys. Tai yra mokiniui teikiama informacija (žodžiu) apie jo pasiekimus ir mokymosi kelią ugdymo (pamokų) metu ir dalyvaujant socialinėse, pilietinėse, kultūrinėse bei kitose mokyklos ugdomosiose veiklose.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas gali būti koreguojamas, atsižvelgiant į naujus patvirtintus dokumentus, reglamentuojančius ugdymą, mokinių pasiekimų vertinimą, jų įteisinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą.
